

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	WBL	ID-nummer	WBL-1581137097-1616
Indiener	Directie Team	Portefeuillehouder	Leden van het Dagelijks Bestuur
Onderwerp	Directierapportage 3 ^e kwartaal 2023		
Datum vergadering	20 december 2023	Agendapunt nr.	3.1

Voorstel

1. De bijgevoegde Directierapportage 3^e kwartaal 2023 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de bijgevoegde reeds verzonden brief aan Waterschap Limburg omtrent de Directierapportage 3^e kwartaal 2023.

Aanleiding (of korte toelichting)

In bijgevoegde Directierapportage wordt het bestuur meegenomen in de stand van zaken per ultimo september 2023, zowel qua strategische thema's, prestaties, financiën, risico's en overige ontwikkelingen. Aan de hand van het dashboard worden indicatoren die van de vastgestelde marges afwijken en/of van de begrote of geraamde waarden, nader toegelicht.

De gevolgen van de geopolitieke omstandigheden blijven onverminderd van kracht.

Prestaties (gevalideerde data t/m september)

	Realisatie	Planning	Afwijking
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	16	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	13	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	15	17	

Samengevat voldoen 13 van de 17 zuiveringsinstallaties (RWZI's) aan de vergunde lozingsnormen (jaargemiddelden). Het aantal RWZI's dat tijdig is aangepast en voldoet aan KRW normen bedraagt 15 en dit is in lijn met de vorige kwartaalrapportage.

De zuiveringsresultaten ultimo september 2023 zijn vergelijkbaar met de vorige kwartalen. De jaargemiddelde N (stikstof) normen worden nog steeds door RWZI Gennep, Roermond, Weert en Wijlre overschreden. De RWZI Weert overschrijdt als enige zuivering het jaargemiddelde P (fosfaat).

Voor Gennep is door de gemeente tijdens een lozing onderzoek uitgevoerd, waarbij het niet gelukt is de lozer te traceren.

Op basis van de verkregen informatie wordt in samenwerking met de gemeente Mook en Middelaar, Waterschap Limburg (WL) en WBL intensiever onderzoek verricht vanaf oktober 2023. Hierbij zijn afspraken gemaakt over verdere informatiedeling en het uitvoeren van (basis)metingen door WBL en de gemeente ten einde de lozingsbron te kunnen opsporen.

Voor wat betreft Roermond heeft in het 3^e kwartaal ambtelijke afstemming plaatsgevonden tussen WBL en WL. Hierin heeft WL kenbaar gemaakt dat de aanvraag tijdelijk verruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is. Dit op basis van de doorlooptijd en hoogte van de voorgestelde verruiming. Verder is na vaststelling van de lozende partij, in een samenwerking van WL, de Provincie en WBL een onderzoek gestart met betrekking tot het reduceren van de hoeveelheid geloosde stikstof en dus een verlaging van de stikstofvracht in het influent van de RWZI. Dit onderzoek is nog lopende.

Voor wat Weert betreft is op ambtelijk niveau (met Rijkswaterstaat) gesproken over een mogelijk verzoek om te komen tot een verruimd maatwerkbesluit. Op dit moment vindt een uitgebreid onderzoek plaats door RHDHV (Royal Haskoning DHV) om te achterhalen wat de mogelijkheden zijn indien aanpassingen moeten plaatsvinden aan de installaties van Weert. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Verder zal in oktober gestart worden met het uitvoeren van het meetplan.

De Brand bierbrouwerij heeft de spoel/vullijn uit bedrijf genomen. Echter ziet WBL nog steeds weekend-effecten (rwzi Wijlre). De oorzaak is niet eenduidig te achterhalen en de mogelijke gevolgen worden op korte termijn in kaart gebracht.

In de uitgebreide toelichting en bijlagen worden de zuiveringsresultaten en de status van de KRW-maatregelen meer in detail beschreven.

Het ziekteverzuim WBL bedraagt in het 3^e kwartaal 2023 4,85% en is daarmee hoger dan het ziekteverzuim WBL in 2^e kwartaal 2023 (4,59%). Cumulatief bedraagt het ziekteverzuim ultimo september 5,14% en is daarmee lager dan het ziekteverzuim tot en met het 2^e kwartaal 2023 (5,32%). In het 3^e kwartaal is het kort- en middellang verzuim licht gedaald en het langdurend verzuim toegenomen. Het langdurig relatief hoge ziekteverzuim in Nederland legt extra druk op de krappe arbeidsmarkt. In 2021 was het gemiddelde ziekteverzuim in de categorie openbaar bestuur en overheidsdiensten 5,2%, in 2022 6,1%. In combinatie met de steeds ouder wordende beroepsbevolking is het nog belangrijker om werknemers inzetbaar te houden. Een aspect waar WBL continu aandacht voor had en heeft.

In het 3^e kwartaal 2023 hebben zich geen ernstige ongelukken voorgedaan.

Verder zijn alle inkoop en aanbestedingen in het 3^e kwartaal als rechtmatig beoordeeld.

Financiën

De gerealiseerde investeringen tot en met september 2023 bedragen € 15,7 miljoen en zijn daarmee € 0,6 miljoen lager dan geraamd tot en met deze periode. Er is nog steeds sprake van schaarste in materialen, met lange levertijden tot gevolg. Ook is er schaarste in beschikbare capaciteit in menskracht, zowel intern als bij externe leveranciers/aannemers en vergunningstrajecten die langer duren dan gepland. In de planning wordt hier rekening mee gehouden, echter de praktijk is soms anders.

De exploitatiekosten zijn ultimo september met een realisatie van afgerond € 71,7 miljoen € 4,8 miljoen hoger dan de begroting. Deze overschrijding kan nagenoeg geheel toegewezen worden aan hogere operationele bedrijfsvoeringskosten. Zie paragraaf 2.1 voor een verdere toelichting.

In de hiernavolgende toelichting worden de benoemde onderwerpen nader uitgewerkt.

Uitgebreide toelichting op voorstel:

1.0 WBL Dashboard

1.1 Zuiveringsprestaties

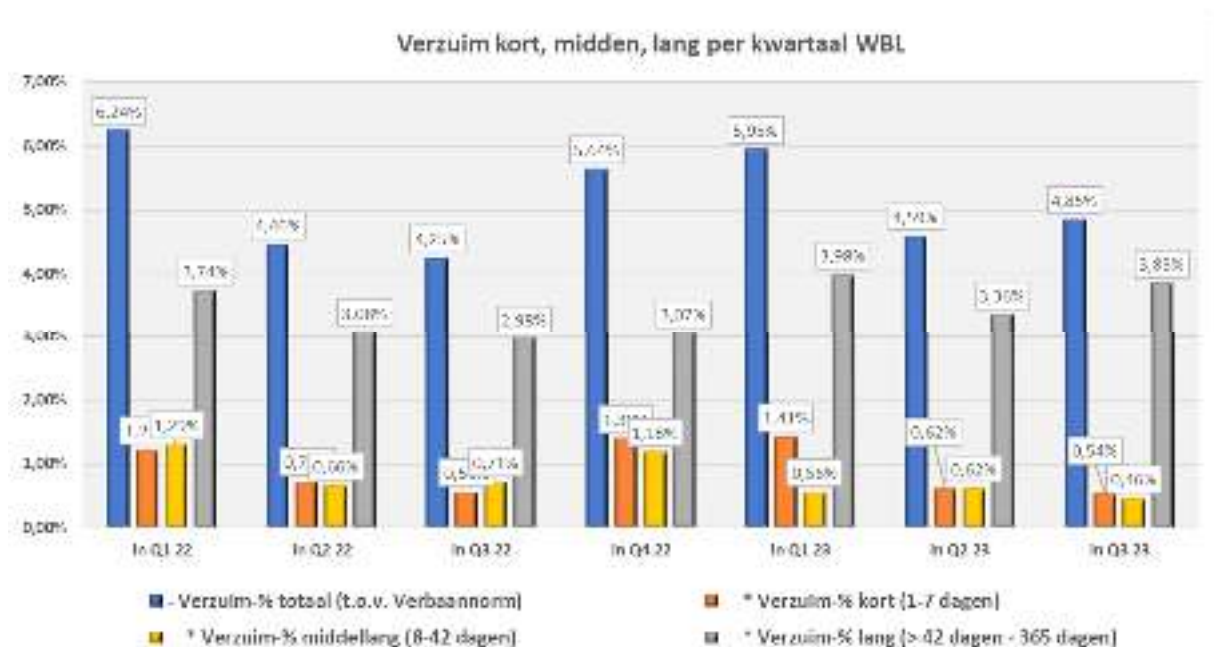
Al geruime tijd voldoet WBL bij vier RWZI's niet aan de norm. De status en ondernomen acties per RWZI wordt op pagina 17 en 18 nader toegelicht.

Bronaanpak middels influent management is voor deze overschrijdingen de meest duurzame oplossing. Het alternatief zijnde het grootschalig renoveren en/of opnieuw bouwen van RWZI's wordt als een niet proportionele/realistische optie gezien. In de vorige rapportages zijn de verschillende taken en verantwoordelijkheden van organisaties binnen de watersector omschreven en is de complexiteit die daarvan het gevolg is benoemd (zie bijlage 1 voor schematische weergave). WBL heeft hierin een adviserende rol en heeft daardoor weinig invloed op het aanpakken van de grondoorzaak. Hierdoor blijven normoverschrijdingen bestaan en wordt WBL betreffende één RWZI geconfronteerd met een last onder dwangsom. Hoewel overleggen met alle partijen regelmatig plaatsvinden, zijn in het oplossen van de normoverschrijdingen geen significante veranderingen te benoemen ten opzichte van de vorige rapportage. Bij Genneep zijn verdere afspraken gemaakt en gaat intensiever onderzoek verricht worden de komende maanden.

1.2 Medewerkers

1.2.1 Ziekteverzuim ultimo september 2023

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ziekteverzuim	5,14%	3,45%	

Het ziekteverzuim WBL bedraagt in het 3^e kwartaal 2023 4,85% en is daarmee iets hoger dan in het 2^e kwartaal 2023. Cumulatief bedraagt het ziekteverzuim 5,14% en is daarmee lager dan het cumulatieve ziekteverzuim WBL tot en met het 2^e kwartaal 2023 (5,32%). In het 3^e kwartaal is het kort- en middellang verzuim gedaald en het langdurend verzuim iets toegenomen.

Aan het einde van het 3^e kwartaal 2023 waren 16 medewerkers ziek, waarvan 11 langdurig, 5 middellang en 0 kort. Aan het einde van het 2^e kwartaal waren 14 medewerkers ziek, waarvan 8 langdurig, 4 middellang en 2 kort. Van de 11 langdurige zieken betreft het 2 medewerkers met werk gerelateerd verzuim. Het verzuim lang (> 42 dagen) bedraagt bij WBL over Q2 3,36% en over Q3 3,85%. In de branche Openbare bestuur en overheidsdiensten bedraagt het verzuim tussen 20 en 210 dagen over Q2 2023, 12,2% en langer dan 210 dagen 1,3%.

Met betrekking tot alle langdurig zieken is elke casuïstiek goed in beeld bij de betreffende manager en heeft het ziekteverzuim ook voldoende aandacht van de directie.

1.2.2 Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten

	Realisatie Q3 2023	Norm ult. 2023	Norm ult. 2025
Wet Banenafpraak (aantal banen)	2,85	5,2	6,3

Tot en met Q3 2023 hebben we de jaarnorm van 5,2 banen niet behaald. Een oorzaak is, dat een medewerker die onder de wet banenafpraak viel, nu niet meer onder deze wet valt. Tevens zijn een aantal medewerkers, die onder de wet banenafpraak vielen, weggegaan, omdat ze het werk, gezien hun beperkingen, toch niet aankonden.

WBL blijft actief inzetten op het behalen van het quotum Wet Banenafpraak. Er wordt ingezet op invulling van reguliere vacatures én er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor mensen die bij WBL worden aangeboden. In Q1 2023 is WBL in contact gekomen met "Onbeperkt aan de slag". Zij bieden een platform van meer dan 10.000 getalenteerde en gemotiveerde werkzoekenden met een beperking. Vanaf Q3 2023 heeft WBL, samen met WL, toegang gekregen tot dit platform. WBL is gestart met het actief zoeken op het platform, onder anderen voor het invullen van reguliere vacatures. Begin 2024 zal, samen met WL, voor alle leidinggevendenden een inspiratiesessie worden verzorgd vanuit Onbeperkt aan de slag. Daarnaast blijven we ook gebruik maken van het Werkgeversservicepunt (WSP). WSP richt zich meer laag geschoolde, terwijl "Onbeperkt aan de slag" in hun database ook hoog opgeleide mensen aanbiedt. Door aan te sluiten bij "Onbeperkt aan de slag" verwachten wij dat WBL in 2025 70% van het Quotum, zijnde 6,3 banen van 25,5 uren per week, behaald.

1.2.3 Veiligheid

In het 3^e kwartaal 2023 heeft zich geen ernstig ongeval voorgedaan.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ernstige ongevallen (arbeidsinspectie)	0	0	

2.0 Financieel

2.1 Exploitatiekosten ultimo september 2023

De exploitatiekosten zijn in het 3^e kwartaal met een realisatie van € 71,7 miljoen € 4,8 miljoen hoger dan de begroting.

	Realisatie	Begroot	Afwijking
Totale lasten	76,88	71,90	-4,98
Totale baten	5,23	5,06	0,17
Netto kosten (x € 1,0 mln.)	71,65	66,84	-4,81

Deze overschrijding is het saldo van een overschrijding van de lasten (€ 4,98 miljoen) en een overschrijding bij de baten (€ 0,17 miljoen). De overschrijdingen van de lasten wordt veroorzaakt door de kostensoorten overige diensten door derden (€ 1,98 miljoen), onderhoud (€ 1,35 miljoen), personeelslasten (€ 0,59 miljoen), overige gebruiks- en verbruiksgoederen (€ 0,55 miljoen) en energiekosten (€ 0,32 miljoen). Daarnaast laten verschillende andere kostensoorten diverse onder- en overschrijdingen zien.

De overschrijding van de post overige diensten door derden is een saldo van diverse posten, met name:

- Transport en afzet van slib
Als gevolg van opstartproblemen na het sluiten van de droger zijn in het 1^e kwartaal 2023 meer kosten gemaakt dan begroot. Het proces aandeelhouderschap SNB liep vertraging op waardoor slib tegen een hoger tarief afgezet moest worden.
De doorlooptijd van de exportvergunningen zorgde er ook voor dat een deel van het slib in Friesland verwerkt moest worden. Het productievolume van slib is conform raming. De budgetoverschrijding is dan ook volledig toe te schrijven aan hogere dan begrote tarieven. Op jaarbasis wordt een overschrijding verwacht van € 2,2 miljoen.
- Analysekosten
Uitvoeren van analyses gebeurt door een geaccrediteerd laboratorium en omvat alle verplichte analyses voor het beoordelen van het influent. Als gevolg van tariefstijgingen wordt verwacht dat deze post op jaarbasis € 0,1 miljoen gaat overschrijden. WBL laat in opdracht van het RIVM ook de zogenaamde COVID analyses uitvoeren. De kosten voor deze werkzaamheden worden volledig gedeclareerd bij en vergoed door het RIVM.
- Extra kosten bediening Thermische Drukhydrolyse in Venlo
Als gevolg van de uitzonderlijke hoge inflatie zijn de kosten voor de bediening en onderhoud van de TDH in Venlo € 0,2 miljoen hoger dan in de begroting 2023 is opgenomen.

De overschrijding van de onderhoudskosten wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Kosten voor klanten
Tot en met september zijn er meer kosten gemaakt voor dienstverlening aan klanten die later dit jaar zullen worden gefactureerd. Betreffende dit onderwerp gaan de kosten voor de baten uit. De realisatie van de kosten, de ramingen in de periode en de facturatie lopen niet altijd in de pas. Echter, per saldo worden deze kosten op jaarbasis volledig doorbelast.
- Onderhoudskosten automatisering
De onderhoudskosten automatisering overschrijden de geraamde kosten omdat de jaarfacturen reeds voldaan zijn, daar waar in de begroting rekening is gehouden met een lineaire verdeling van de jaarbegroting.
- Onderhoudsvoorziening
Het AB WBL heeft 01-03-2023 ingestemd met het vormen van een onderhoudsvoorziening groot onderhoud kantoorgebouw. De dotatie aan de voorziening is in het 2^e kwartaal geboekt en leidt op jaarbasis tot een toegestane overschrijding van € 120k.

De overschrijding van de personeelslasten (€ 593k) wordt veroorzaakt door de CAO effecten 2022/2023 en de post inhuur derden. De CAO effecten zijn hoger dan op basis van de rekenuitgangspunten zijn meegenomen in de begroting 2023. Als gevolg van het niet volledig kunnen invullen van de vacatureruimte én het vervangen van langdurig zieken overschrijdt de post inhuur derden.

De overschrijding van de kosten van overige gebruiks- en verbruiksgoederen (€ 550k) betreft met name het gebruik van chemicaliën. Als gevolg van een verbetering in de procesvoering is het verbruik in volumes weliswaar afgenomen, maar dit effect wordt volledig teniet gedaan door tariefstijgingen.

De inkoop van elektriciteit tot en met september is lager (5%) dan geraamd, met name als gevolg van hogere prestaties van de warmtekrachtkoppelingen.

De opbrengst van de zonnepanelen daarentegen is lager dan geraamd. Desondanks overschrijden de kosten (€ 320k) als gevolg van tariefswijzigingen en hogere belastingtarieven. De prognose is dat de totale energiekosten in 2023 € 1,2 miljoen zullen overschrijden. Hierbij is rekening gehouden met nog aan te kopen garanties van oorsprong (GvO's).

De hoge energietarieven hebben er toe geleid dat de verwachte SDE subsidie over 2023 nihil is. Tot en met september was € 467k geraamd en voor heel 2023 € 628k.

De overschrijdingen van met name salariskosten, energiekosten en kosten chemicaliën zijn het logische gevolg van de gestegen tarieven (zie ook winstwaarschuwing 2023 en MJR 2024). Deze posten zijn het gevolg van externe, niet beïnvloedbare effecten zoals eerder beschreven en opgenomen in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024.

Voor zover bekend zijn indertijd¹ prijseffecten meegenomen in de MJR 2023-2032 en Begroting 2023. Denk hierbij aan stijging kosten slibverwerking en hogere kosten als gevolg van contractuele indexeringen. Echter, na opmaak van de MJR is de inflatie nog verder toegenomen. In de paragraaf prognose/winstwaarschuwing 2023 wordt hier verder op ingegaan.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn ultimo september 2023 in lijn met de begroting. Het is de verwachting dat de afschrijvingskosten in 2023 lager (€ 2,7 miljoen) en de rentekosten nagenoeg conform begroting zullen uitvallen. De lagere afschrijvingskosten zijn het gevolg van een lager dan begroot gerealiseerd investeringsniveau in 2022 en ook de verwachting dat het investeringsniveau in 2023 lager zal uitvallen. In 2022 is uiteindelijk € 29 miljoen geïnvesteerd waar in de begroting rekening was gehouden met € 45 miljoen. Voor 2023 wordt een investeringsniveau van € 27 miljoen verwacht waar in de begroting rekening was gehouden met € 40 miljoen. Hierdoor zullen de reguliere afschrijvingskosten lager uitvallen dan begroot in 2023 (ca € 1,7 miljoen). Ook de uitspraak inzake de SaaS projecten heeft een effect op de afschrijvingskosten. Hierdoor is een aantal projecten van investering naar exploitatie verschoven waardoor ook de afschrijvingskosten dalen ten opzichte van de begroting (circa € 0,6 miljoen). Een 3^e factor is het sluiten van slibdroger eind 2022. De restantwaarde is volledig afgeschreven in 2022, waardoor de geraamde afschrijvingskosten dit jaar vervallen (€ 0,4 miljoen).

Innovatiebudget

Ultimo september is afgerond € 1,3 miljoen benut van het innovatiebudget en is daarmee € 0,1 miljoen hoger dan geraamd. Deze overschrijding is het gevolg van het versneld en extra uitvoeren van activiteiten binnen diverse innovaties (bijvoorbeeld Smart Asset Management en vooronderzoek Big Data). Het innovatiebudget 2023 bedraagt € 2,5 miljoen waarbij de verwachting is dat € 2,2 miljoen met een marge van plus of min € 0,3 miljoen zal worden benut.

Winstwaarschuwing 2023

In de vorige directierapportages is reeds een winstwaarschuwing afgegeven inzake de verwachte kostenoverschrijding in 2023. Voor een groot deel van deze posten is aanvullend budget gevraagd in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024. Deze posten zijn echter niet voorzien in het budget van 2023. Het betreft de volgende posten:

¹ De MJR 2023-2033 en Begroting 2023 zijn opgesteld in Q1 2022

- Extra afzet ontwaterd slib + € 2,5 miljoen (gevolg van het besluit 5^e EU sanctiepakket)²
- Personeelskosten + € 1,3 miljoen (CAO en inhuur)
- Energiekosten + € 1,2 miljoen
- Onderhoud + € 1,0 miljoen (als gevolg van bovengemiddeld hoge inflatie en toestemming Bestuur voor overschrijding met €120k vanwege dotatie voorziening onderhoud kantoorgebouw)
- Chemicaliën + € 0,9 miljoen
- Wegvallen SDE subsidie + € 0,6 miljoen
- Budget TDH Venlo + € 0,2 miljoen
- Analysekosten + € 0,1 miljoen (saldo kosten en opbrengsten)
- Verontreinigingsheffing + € 0,1 miljoen (meer effluent door meer dan gemiddelde neerslag)
- Brandstofprijzen transport + € 0,1 miljoen
- Indexeringen PM Bedrag is onduidelijk. Hier is deels rekening mee gehouden in de MJR 2023 maar dat lijkt onvoldoende dekkend.
- Kosten 15 Fte formatie PM De kosten als gevolg van 15 Fte formatie (maximaal € 0,2 miljoen)

Totaal Operationele kosten + € 8,0 miljoen + PM

Totaal Kapitaallasten - € 2,7 miljoen

Totaal Kosten + € 5,3 miljoen + PM

De hogere operationele kosten met een totale waarde van ruim € 8,0 miljoen (+ PM) zijn wel opgenomen in de MJR 2024, maar niet in begroting 2023. Deze overschrijding is volledig toe te wijzen aan externe niet-beïnvloedbare factoren. De overige kosten blijven naar verwachting binnen de afgesproken kaders.

In de ontwerp MJR 2023-2032 en Begroting 2023 is rekening gehouden met prijsstijgingen die hoger zijn dan de inflatie. WBL moet echter constateren dat in sommige gevallen de stijgingen nog hoger zijn dan verwacht. Dit is het gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen.

2.2 Rechtmatige inkoop

In het 3e kwartaal 2023 zijn alle inkopen en aanbestedingen als rechtmatig beoordeeld. In het 1e kwartaal is voorzichtigheidshalve de inkoop bij één leverancier als onrechtmatig beoordeeld. BDO heeft de aanbesteding van Centraal Beheer ad € 92.794 (excl. BTW) als onrechtmatig aangemerkt. Echter, de tussenpersoon verzekeren van WBL betwist dit. De inkoop bij Centraal Beheer is in hun ogen niet onrechtmatig, omdat WBL meerdere verzekeringen afneemt die niet homogeen zijn. Indien we de aanbesteding van Centraal Beheer voorzichtigheidshalve toch als onrechtmatig beschouwen is per saldo 99,95% rechtmatig.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Rechtmatige inkoop	99,95%	≥ 99%	

² Het Algemeen Bestuur WBL heeft 12-10-2022 middels het voorstel "Gevolgen 5^e sanctiepakket Rusland" ingestemd met een overschrijding van de begroting 2023 met € 3,0 miljoen als gevolg van extra slibkosten.

3.0 Investerings

Investeringsprogramma: realisatie tot en met het 3^e kwartaal 2023.

Het gerealiseerde investeringsbudget ultimo september 2023 bedraagt € 15,7 miljoen en is daarmee afgerond 3,4% (€ 0,6 miljoen) lager dan gepland.

Bedragen x € 1.000	Realisatie t/m mnd	Begroot t/m mnd	verschil t/m mnd
Bestuursrelevante projecten	8.171	8.871	-699
Niet bestuursrelevant (instandhouding)	7.500	7.352	148
Totaal	15.671	16.223	-552

Het achterblijven van de bestuursrelevante projecten ultimo september wordt veroorzaakt door een vertraging bij het project slibontwatering van de RWZI Venlo. Dit project wordt door o.a. een scopewijziging en geopolitieke ontwikkelingen belast en is hierdoor vertraagd. In het 4^e kwartaal zal een bijgesteld projectvoorstel aan het DB WBL worden aangeboden.

Als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen en de effecten daarvan op materialen, prijzen en resources komt de realisatie van een groot deel van de projecten onder druk te staan. Deze projecten kunnen met de huidig toegekende middelen niet gerealiseerd worden. Dit zorgt voor doorschuiven van projecten en dus druk op de noodzakelijke investeringen in de komende jaren. Besluiten zullen genomen moeten worden over wat wel en niet in enig jaar gerealiseerd kan worden en wat doorschuift naar komende jaren. Daarbij zal gekeken worden naar wet- en regelgeving, urgentie, risico, consequentie voor de bedrijfsvoering en de personele belasting.

Als gevolg van de genoemde onzekerheden is het moeilijk een accurate prognose voor de investeringen en de daaraan gerelateerde exploitatielasten af te geven. De meest recente prognose laat voor 2023 een verwacht investeringsniveau zien van € 27 tot € 28 miljoen. Voor een verdere toelichting en onderbouwing wordt verwezen naar het voorstel Investeringskader 2024 dat in december ter goedkeuring wordt voorgelegd aan AB WBL.

In bijlage 2 (Dashboard Directierapportage) zijn alle indicatoren opgenomen en waar nodig verder toegelicht.

Strategische doelen in relatie tot:

- Schoon en ecologisch gezond water:
- Vergroten duurzaamheid:
- Vergroten maatschappelijke waarde:

De Directierapportage rapporteert over behaalde resultaten op de strategische doelen (zie o.a. het dashboard Strategische thema's en het dashboard Directierapportage).

Organisatie:

Niet van toepassing

Ondernemingsraad:

Niet van toepassing

Juridische aspecten:

De navolgende, nagenoeg alle oudere, juridische kwesties zijn onderhanden en zijn deels ongewijzigd ten opzichte van het vorige kwartaal:

- WBL heeft in 2018 een vordering/schadeclaim ingediend op een failliete leverancier. De curator van deze partij betwist de vordering en heeft gesteld dat de leverancier nog een vordering heeft op WBL. Dit laatste wordt weer betwist door WBL. De betreffende vordering is echter door de partij verpand aan haar kredietgever. Als gevolg van het faillissement is de curator namens de kredietgever uitstaande vorderingen aan het incasseren. Sinds november 2019 blijft een reactie van de curator betreffende de vordering uit. Dit is de huidige status quo. Aangezien het de verwachting is dat beide vorderingen niet geëffectueerd kunnen worden, zijn beide vorderingen niet opgenomen in het resultaat;
- Een oud-medewerker betwist het van rechtswege beëindigen van een tijdelijke aanstelling en heeft in 2020 een arbeidsgerechtelijke procedure gestart. De rechter heeft WBL in 2021 in het gelijk gesteld, maar de oud-medewerker heeft beroep aangetekend. 5 december 2023 zal het beroep door de rechtbank in Utrecht in behandeling worden genomen;
- Een traject waarbij WBL tegen een in augustus 2020 opgelegde last onder dwangsom in beroep is gegaan. Voortschrijdend inzicht over de haalbaarheid van deze procedure heeft geleid tot intrekking van deze procedure;
- Mogelijke aansprakelijkstelling door contractpartij wegens fouten van opdrachtnemer (transportbedrijf) van WBL waardoor betreffende contractpartij stelt schade te hebben geleden. Formeel heeft de aansprakelijkstelling nog niet plaatsgevonden. Mocht dit wel plaatsvinden, zal het transportbedrijf door WBL worden aangesproken;
- Er heeft zich in februari 2022 een incident voorgedaan gerelateerd aan een overstort bij rwzi Simpelveld. Dit is pas eind juni 2022 door de politie aan WBL kenbaar gemaakt. De politie onderzoekt de case en gaat getuigen horen. Of dit tot vervolging door het Openbaar Ministerie gaat leiden, is nog niet bekend. Het bevoegd gezag heeft wel een last onder dwangsom opgelegd waartegen WBL in bezwaar is gegaan. Tussen WBL en bevoegd gezag heeft, als gevolg van de bezwaarprocedure, overleg plaatsgevonden. WBL heeft in overleg met het bevoegd gezag de procedure ingetrokken;
- Het Openbaar Ministerie is van mening dat WBL een aantal ongewone voorvallen niet c.q. niet tijdig heeft gemeld bij het juiste bevoegde gezag. Dit heeft ertoe geleid dat het Openbaar Ministerie in Q3 2023 voornemens was tot het uitvaardigen van een strafbeschikking. Hierdoor is WBL uitgenodigd voor een hoorzitting die plaatsvindt in de eerste week van Q4 2023. Hierover wordt in de 4^e kwartaalrapportage teruggekoppeld;
- Mogelijke claim van een korrelafnemer in verband met het stoppen van het leveren van korrels en dus het beëindigen van de overeenkomst. Reden is stopzetten slibdroger vanaf januari 2023. Daardoor zullen de overeengekomen hoeveelheden slibgranulaat door WBL niet worden geleverd.
De korrelafnemer heeft middels brief aangegeven significante schade te hebben geleden en over financiële genoegdoening te willen praten. Risico van schadevergoeding is bekend en besproken met het AB van WBL. Een gesprek met korrelafnemer hierover heeft onlangs plaatsgevonden en de korrelafnemer zal op korte termijn een voorstel doen. De claim (inschatting) is opgenomen in het resultaat 2022.
- Een door WBL opgelegde claim/boete vanwege het niet halen van de opbrengstgarantie door de leverancier van zonnepanelen. Deze leverancier heeft over het jaar 2021 niet aan de aanvullende opbrengstgarantie zonnepanelen voldaan. Om die reden is een boete opgelegd. De boete wordt betwist door voormelde leverancier. Partijen zijn in overleg over de verschuldigdheid van die boete en de hoogte daarvan.

Risico's:

Conform de wettelijke kaders heeft WBL een risicomanagementbeleid, een risicomatrix met risicogebeurtenissen waarvan het financiële restrisico op de balans als een reserve wordt aangehouden (weerstandsvermogen). De hoogte van de risico-reserve bij aanvang boekjaar 2023 bedroeg € 0.

Conform het besluit van het AB 18-09-2019 Kadernota Risicomanagement zal ieder kwartaal een actualisatie van de opgenomen risico's in de risicomatrix expliciet worden behandeld als onderdeel van de Directierapportage.

In 2023 hebben de navolgende risicogebeurtenissen, die deel uit maken van de WBL-risicomatrix, zich voorgedaan:

- Het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek, heeft zich ook in 2023 voortgezet. Dit is een risicogebeurtenis die zich sinds 2018 structureel voordoet;
- Onverwachte en onvoorziene stijging van prijzen;
- Geopolitieke omstandigheden en hieraan gerelateerde financiële gevolgen (energietarieven).

Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur d.d. 11 december 2023.

De plv. directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 20 december 2023.

De plaatsvervangend directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

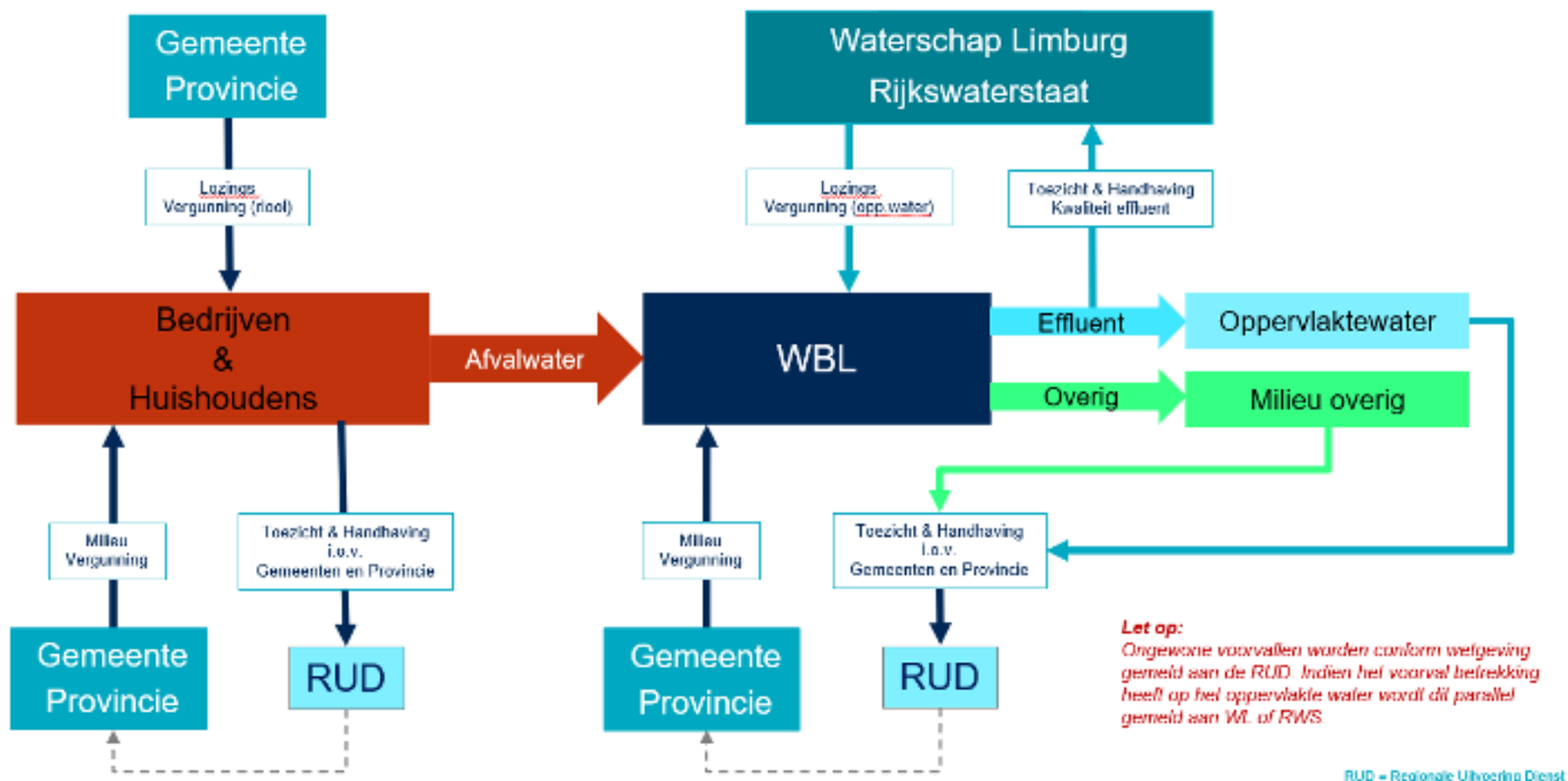
Bijlagen:

Bijlage 1: Schematische weergave van de relatie tussen Bevoegd gezag en WBL

Bijlage 2: Dashboard Directierapportage 3^e kwartaal 2023

Bijlage in Ibabs: Brief Bestuur Waterschap Limburg Directierapportage 3^e kwartaal 2023

Bijlage 1: Schematische weergave van de relatie tussen Bevoegd gezag en WBL

Directierapportage 2023 - t/m SEPTEMBER	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Prognose jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Realisatie in Q3	Toelichting
Schoon en ecologisch gezond water										
Zuiveren: werking rwzi's getoetst aan norm										
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	16	16	17					Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	13	13	17					Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17	17					
- aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17	17					
- aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	17	17	17					
- door bevoegd gezag vastgestelde overtreding CZV, BZV, OB	0	0	0	0	0					
- aantal rwzi's die voldoen aan KRW normen	17	17	15	15	17					Zie specificatie KRW toelichting
Zuiveren: rendementen										
- Fosfaat-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	> 75%	85,3%	> 75%					
- Stikstof-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	> 75%	78,4%	> 75%					
Vergroten duurzaamheid										
- duurzame inkoop WBL-breed	100%	100%	100%	100%	100%					
Duurzaam: hergebruik grondstoffen										
- ontwaterd slib extern verwerkt	99.000	99.000	99.000	69.369	74.250					

Directierapportage 2023 - t/m SEPTEMBER	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Prognose jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Realisatie in Q3	Toelichting
Vergroten maatschappelijke waarde										
Maatschappelijke waarde: samenwerking										
- onderhoud IBA's (aantal gemeenten)	23	23	23	23	23					
- beheer/onderhoud gemalen (aantal gemeenten)	11	11	11	11	11					
- meten, monitoren, rekenen (aantal gemeenten)	12	14	14	14	14					
- adviestrajecten (aantal gemeenten)	13	14	14	14	12					
Maatschappelijke waarde: netto kosten WBL										
EXPLOITATIE-KOSTEN (bedragen x € 1.000)										
Totaal kapitaallasten	€ 30.701	€ 30.701	€ -	€ 21.941	€ 21.942					
Totaal personeelslasten	€ 23.051	€ 23.126	€ -	€ 17.819	€ 17.225					
Totaal goederen en diensten van derden	€ 43.724	€ 44.449	€ -	€ 37.063	€ 32.678					
Totaal bijdragen aan derden	€ 75	€ 82	€ -	€ 55	€ 56					
Onvoorzien	€ 392	€ 117	€ -	€ -	€ -					
Totaal LASTEN	€ 97.942	€ 98.474	€ -	€ 76.878	€ 71.902					
Eigen BATEN	€ -5.945	€ -6.477	€ -	€ -5.229	€ -5.062					
NETTO KOSTEN exploitatie WBL-totaal (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ -	€ 71.650	€ 66.840					
Bijdrage waterschap Limburg (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ -	€ 68.998	€ 68.998					
NETTO Resultaat WBL-totaal (x 1.000)	€ -	€ -	€ -	€ -2.652	€ 2.158					

De overschrijding van de kosten wordt veroorzaakt door de kostensoorten overige diensten door derden (€ 1,98 miljoen), onderhoud (€ 1,35 miljoen), personeelslasten (€ 0,59 miljoen), overige gebruiks- en verbruiksgoederen (€ 0,55 miljoen) en energiekosten (€ 0,32 miljoen). Daarnaast laten verschillende andere kostensoorten diverse onder- en overschrijdingen zien. In par 2.1 zijn de posten gedetailleerder toegelicht.

De netto kosten overschrijding is het saldo van een overschrijding van de lasten (€ 5,0 miljoen) en een overschrijding bij de baten (€ 0,2 miljoen).

Directierapportage 2023 - t/m SEPTEMBER	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Prognose jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Realisatie in Q3	Toelichting
INVESTERINGSUITGAVEN totaal WBL (x 1.000)	€ 40.000	€ 50.773	€ 31.611	€ 15.671	€ 16.223					De gerealiseerde investeringen tot en met september 2023 bedragen € 15,7 miljoen en zijn daarmee € 0,6 miljoen lager dan geraamd tot en met deze periode. Het achterblijven van de bestuursrelevante projecten ultimo september wordt veroorzaakt door een vertraging bij het project slibontwatering van de RWZI Venlo. Dit project wordt door o.a. scopewijziging en geopolitieke ontwikkelingen belast en is hierdoor vertraagd. In het 4e kwartaal zal een bijgesteld projectvoorstel aan het DB WBL worden aangeboden. schaarste in beschikbare capaciteit in menskracht, zowel intern als bij externe leveranciers/aannemers en vergunningtrajecten die langer duren dan gepland. In de planning wordt hier rekening mee gehouden, echter de praktijk is soms anders.
Uitvoering projecten bestuursrelevant	€ 15.874	€ 22.642	€ 13.069	€ 8.171	€ 8.871					
Uitvoering projecten regulier	€ 19.677	€ 18.558	€ 18.541	€ 7.500	€ 7.352					
Assetbase op orde										
Asset base	€ 2.500	€ -	€ -	€ -	€ -					
Asset base op orde rioolgemalen + rwzi	€ 0	€ 940	€ 940	€ 597	€ 557					
Assetbase op orde transportleidingen	€ 0	€ 4.285	€ 4.285	€ 3.227	€ 3.242					
Inline inspectie Grubbenvorst-Horst	€ 0	€ -	€ -	€ 16	€ 16					
Bestuursrelevant Transport										
leiding Sijpeveld-Wijre	€ 400	€ 485	€ 485	€ 1	€ 1					
Westelijke Mijnstreek Transportsysteem	€ -	€ 590	€ 590	€ 587	€ 586					
vervangen Munstergeleen-Geleen	€ -	€ -143	€ -143	€ 19	€ 216					
vervangen Munstergeleen-Geleen (bijdrage)	€ 216	€ -77	€ -77	€ -77	€ -77					
Bestuursrelevant Zuiveren										
Chemicaliëntanks aanpassen c.f.eisen	€ -	€ 1.536	€ 1.536	€ 686	€ 816					
rwzi Weert: KRW maatregelen	€ -	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2					
rwzi Panheel: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 500	€ 357	€ 357	€ 302	€ 303					
rwzi Stein: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 50	€ 76	€ 76	€ 76	€ 76					
RWZI Weert Nereda verdygo packageplant	€ -	€ 938	€ 938	€ 3	€ 3					
RWZI Weert Nereda verdygo packageplant (bijdrage)	€ -	€ -2.000	€ -2.000	€ -	€ -					
RWZI Sijpeveld; impl. poederkool	€ 295	€ 303	€ 303	€ 8	€ 7					
RWZI Sijpeveld; impl. poederkool	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -					
Rwzi Susteren, onderz. vuilverwijld.	€ 1.521	€ 219	€ 219	€ 27	€ 30					
Rwzi Rimborg renovatie aerietank, rooster installatie, zandvang installatie	€ 1.647	€ 441	€ 441	€ 163	€ 222					
Bestuursrelevant Slib										
RWZI Venlo Slibontwatering	€ 1.642	€ 1.483	€ 1.483	€ 735	€ 1.106					
rwzi Susteren, ontwaterd slib - opslag	€ 31	€ 53	€ 53	€ 38	€ 31					
Bestuursrelevant ICT										
Vervanging Centrale Computerapparatuur	€ 73	€ 692	€ 692	€ 643	€ 618					
Bestuursrelevant Duurzaamheid										
Superfocal	€ 0	€ 180	€ 180	€ 105	€ 106					
Superfocal subsidie	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -					
Verduurzaming kantoorgebouw	€ 0	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3					
Verduurzaming kantoorgebouw (bijdrage)	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -					
Zonne-energie fase 2	€ 2.000	€ 2.250	€ 2.250	€ 1.010	€ 1.006					
Zonne-energie fase 2 (bijdrage)	€ -	€ -340	€ -340	€ -	€ -					

Directierapportage 2023 - t/m SEPTEMBER	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Prognose jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Realisatie in Q3	Toelichting
Organisatie en middelen										
Organisatie: formatie										
- Bezetting - Begrote formatie WBL	229,0	229,0	229,0	225,8	229,0					Het niet volledig invullen van vacatures is mede een gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.
- Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten (aantal fulltime fte)	5,2	5,2	5,2	2,85	5,2					Zie toelichting Banenafpraak pagina 5.
Organisatie: ziekteverzuim										
- Verzuim-% totaal (t.o.v. Verbaannorm)	3,4%	3,4%		5,14%	3,5%					Zie toelichting ziekteverzuim pagina 4.
Middelen: treasury en inkoop										
- voldoen aan kasgeldlimiet	ja	ja	ja	ja	ja					
- tijdelijke kortlopende kasgeldleningen	0	0	0	0	0					
- rekeningcourantsaldo met Verdygo BV (x € 1.000)	=< € 600	=< € 750	=< € 750	€ 620	=< € 750					
- bedrag aan onrechtmatig verstrekte opdrachten (x € 1.000)	< € 979	< € 979	< € 979	€ 93	< € 979					
- rechtmatige opdracht in % van de begroting	≥ 99%	≥ 99%	≥ 99%	99,95%	≥ 99%					

Zuiveringsprestaties 2023 (gebaseerd op gecontroleerde gegevens t/m september 2023)											
Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar		
Boscherveld	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde			
Gennepe	100%	100%	97%							De rwzi voldoet voor P aan de zomernorm en aan het voortschrijdend jaargemiddelde. Voor N wordt niet voldaan aan de zomernorm. Ook wordt voor N de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde overschreden sinds februari 2023. De overschrijding van de N-normen is gelegen in een procesverstoring door externe oorzaak. Door een externe oorzaak ondervindt de RWZI de afgelopen jaren vanaf sept/okt t/m april/mei hinder van NO3 pieken in het effluent. Dit wordt veroorzaakt door terugkerende lozingen van een nog onbekende (toxische) stof, die middels het influent op de rwzi wordt ontvangen. De RWZI reageert correct, maar kan hierdoor soms moeilijk of niet aan de N-norm voldoen. In januari 2023 is verkleuring van het influent van de rwzi waargenomen. Op basis hiervan kon een verdachte aanvoerstroom geïdentificeerd worden. Door extra bemonstering en monitoring van influent en diverse rioolgemalen zijn in het influent van de rwzi sinds januari sterk afwijkende concentraties van diverse stoffen aangetroffen. Op basis van deze informatie zijn er door WBL enkele mogelijke lozingsbronnen vastgesteld. Hierbij gaat de focus momenteel uit naar een lozer in de Gemeente Mook en Middelaar. Door de gemeente is tijdens een lozing onderzoek uitgevoerd in het rioolstelsel, maar dit leverde toen geen aanvullend resultaat. Opsporing van de bron is extra moeilijk doordat de lozing discontinu is. Op basis van de verkregen informatie wordt in samenwerking met de Gemeente Mook en Middelaar, WL en WBL intensiever onderzoek verricht vanaf oktober 2023. Hierbij zijn afspraken gemaakt over verdere informatiedeling en het uitvoeren van (basis)metingen door WBL en de Gemeente ten einde de lozingsbron te kunnen opsporen. Voor OB wordt de norm overschreden van het aantal keren dat het OB-gehalte tussen de 30 en 75 mg/l mag zijn. De norm is 5x. Er de teller staat sinds september op 6x. Bij vijf van de zes waarnemingen is sprake van overstort vanuit de influentbuffer door overloedige regenval, waarbij in drie van deze vijf waarnemingen ook sprake was van de terugkerende en verstorende lozing, die niet alleen van invloed is op de biologische activiteit, maar ook op de bezinking van het slib. Bij genoemde drie waarnemingen is het OB-gehalte vanuit de biologie verhoogd. Bij één waarneming – die van eind september – is één sprake van overstort vanuit de influentbuffer, maar wel van de terugkerende en verstorende lozing, die niet alleen van invloed is op de biologische activiteit, maar ook op de bezinking van het slib. Kortom, zonder de verstorende lozing zou voldaan worden aan de OB-norm.	Verder onderzoek i.s.m. WL, Gemeente en RUD naar mogelijke lozingsbron(nen)
Heugem	100%	100%	100%								
Hoensbroek	98%	98%	98%							De rwzi voldoet niet aan de zomernorm voor P. Er wordt wel voldaan aan de zomernorm voor N. Ook aan het voortschrijdend jaargemiddelde wordt voldaan voor zowel P als N. De oorzaak van het niet voldoen aan de zomernorm voor P is meerledig, zoals meermals RWA, zeer lage effluentnorm en mogelijk op momenten onvoldoende Fe-dosering. Er is geen eenduidige exacte oorzaak te achterhalen voor deze te lage dosering.	Aanvraag van een tijdelijk verruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. vsiedocument opgesteld door A. Vonken en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent vsiedocument, wordt een aanvraag verruimd maatwerkvoorschrift ingediend.
Korcrade	100%	100%	97%								
Limmen	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde			
Meijel	100%	100%	100%							Voor P voldoet de rwzi aan de zomernorm en aan het voortschrijdend jaargemiddelde. Voor N wordt niet voldaan aan de zomernorm. Wel wordt voor N voldaan aan de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde. Het niet realiseren van de N zomernorm is het gevolg van een niet juiste instelling van het pH-setpoint na uiteindelijke installatie van de nieuwe pH-meting. In deze situatie is teveel FeCl3 gedoseerd, wat heeft geleid tot verzuring van de biologie, dat een negatief effect heeft op de N-vernijdering. Na correctie van de instellingen heeft het proces zich na enige tijd weer hersteld, maar bleek compensatie van het N-gemiddelde niet meer mogelijk.	Aanvraag van een tijdelijk verruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. vsiedocument opgesteld door A. Vonken en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent vsiedocument, wordt een aanvraag verruimd maatwerkvoorschrift ingediend.
Panheel	100%	100%	100%								
Rimburg	100%	100%	100%								
Roermond	100%	100%	100%							De rwzi voldoet aan de zomernorm voor P en ook aan het voortschrijdend jaargemiddelde voor P. Voor N wordt niet voldaan aan de zomernorm. Daarnaast wordt voor N het voortschrijdend jaargemiddelde continu overschreden. Beide als gevolg van de relatief hoge vracht zeer moeilijk verwijderbare stikstof in het influent. De hoge stikstofvracht in het influent is ook bij WL gemeld. WL heeft in samenwerking met sector S&I nader onderzoek naar de lozer verricht. Na vaststelling van de lozende partij is in een samenwerking van WL, de Provincie en WBL (Sector S&I) een onderzoek gestart m.b.t. het reduceren van de hoeveelheid geloopte stikstof en dus een verlaging van de stikstofvracht in het influent van de rwzi. Dit onderzoek is nog lopende. Tijdens het ambtelijk overleg heeft WL kenbaar gemaakt dat een aanvraag voor een tijdelijk verruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is. Dit op basis van de looptijd en hoogte van de gewenste vermindering. Omdat WL geen uitsluitend geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL, is een tijdelijke vermindering van het maatwerkbesluit aangevraagd. Ook is vastgesteld dat de rwzi te kampen heeft met een hoge aanvoer van aluminium. Deze aanvoer heeft impact op de technische assets en de samenstelling van het slib. Dit laatste kan problemen creëren in de afzet van slib. De problematiek is in samenwerking met WL, de gemeente en een potentiële lozer in kaart gebracht. De betrokken lozer is voornemens om de geloopte hoeveelheid aluminium binnen een termijn van vier jaar te reduceren. Het onderzoek heeft echter ook aangetoond dat de hoeveelheid aluminium afkomstig van deze lozer, maar een fractie is van de totaal aangevoerde vracht aluminium. Momenteel wordt onderzocht of middels strengbemonstering nader kan worden bepaald uit welk deel van het afstromgebied de overige vracht aluminium wordt ontvangen. In maart heeft een overschrijding van de norm voor het OB gehalte in het effluent plaatsgevonden. Deze was het gevolg van een technische storing aan een silbretouwluis. Hierdoor is er tijdelijk onvoldoende slib uit een nabezinktank onttrokken. Dit heeft geleid tot een tijdelijk verhoogd OB gehalte in het effluent.	Omdat WL geen uitsluitend geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL, is een tijdelijke vermindering van het maatwerkbesluit aangevraagd.
Simpelveld	97%	97%	97%							De rwzi heeft voldoeft niet aan de zomernorm voor N. Wel wordt voldaan aan de zomernorm voor P. Ook aan het voortschrijdend jaargemiddelde wordt voldaan voor zowel P als N. In het begin van de zomerperiode heeft de N-vernijdering een trage start gehad door lage temperaturen van het afvalwater. In de zomermaanden verloopt de N-vernijdering doorgaans uitstekend, wat helaas niet altijd voldoende is om een "trage start" van de zomerperiode te kunnen compenseren. Rond diezelfde periode is ook ontdekt dat op de rwzi sprake lijkt te zijn van na-nitrificatie tussen de Nereda's en de zandfilters, waarbij na het zuiveringsproces nog NH4 omgezet lijkt te worden in NO3. Gevolg is dat het zuiveringsproces niet gestuurd kan worden op de exact gemeten waarden in de Nereda's. De zuurstofregeling is hierop aangepast door rekening te houden met een zekere "off-set". Dit is echter niet ideaal voor het beheersen van het zuiveringsproces. Daarnaast heeft de installatie moeite met het inbrengen van voldoende zuurstof. Er wordt onderzocht of de beluchtingsplaten kunnen worden aangepast. Ook is vastgesteld dat de luchtdebietmeting van reactor 2 enige tijd niet correct heeft gefunctioneerd. Deze is gerepareerd/vervangen. Dit defect heeft half augustus geleid tot onvoldoende inblazen van lucht voor het zuiveringsproces, waardoor het NH4-gehalte is gestegen. Hoewel de rwzi goed op weg was om de eerdere tegenslagen van de zomerperiode te compenseren, was dit laatste euvel de nekslag waardoor uiteindelijk niet kon worden voldaan aan de zomernorm voor N.	Aanvraag van een tijdelijk verruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. vsiedocument opgesteld door A. Vonken en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent vsiedocument, wordt een aanvraag verruimd maatwerkvoorschrift ingediend.

Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar		
Stein	100%	100%	100%								
Susteren	100%	100%	100%								
Venlo	100%	100%	100%	geen seizoen streefwaarde	geen seizoen streefwaarde		geen seizoen streefwaarde	geen seizoen streefwaarde			
Venray	100%	100%	100%								
Weert	100%	96%	100%							De rwzi voldoet niet aan de zomernorm voor zowel P als N. Het voortschrijdende jaargemiddelde voor N wordt continu overschreden. Reden voor de overschrijding van de N-norm is een combinatie van de influentbelasting incl. afwijkende lozings. Onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente loopt reeds langere tijd. Tevens onderzoekt RHDHV de mogelijkheden om de ontwerpcapaciteit te verhogen. Het herziene plan, t.b.v. meten in de gemeentelijke put op de Peelterbaan, is aan de Gemeente Weert en de RUD voorgelegd. In een eerste reactie heeft de RUD aangegeven moeite te hebben met de kosten van het onderzoek (indicatief €20.000). Hierbij is aangegeven dat de kosten hoger zijn dan verwacht en dat men vrees voor een onevenredige verdeling. Op basis hiervan heeft in augustus een aanvullend overleg met alle betrokken plaatsgevonden. Afspraak is dat de kosten voor het meten op de rwzi Weert (indicatief €10.000) door WBL worden betaald. De kosten voor het meten in de gemeentelijk put (indicatief €10.000) worden betaald door Gemeente Weert i.c.m. Provincie Limburg. De Provincie moet echter nog goedkeuring geven op de verdeling van dit deel van de kosten. Inmiddels hebben de Gemeente en WBL opdracht verstrekt en is gestart met de uitvoering van het meetplan. RWS heeft medio december 2022 een brief gestuurd met daarin een waarschuwing voor het 60x (is continu) overschrijden van de N-norm in 2021. Deze waarschuwing is aangekondigd in de brief "Beoordeling jaarcijfers 2021" van oktober 2022. Indien de overtreding niet wordt beëindigd, kan ook dit leiden tot een last onder dwangsom. Aangezien de overschrijding van de N-norm in 2022 reeds een feit is (en in 2023 een feit zal worden), ligt het in de lijn der verwachting dat er daadwerkelijk een last onder dwangsom wordt opgelegd. De rwzi voldoet tussentijds niet aan de zomernorm voor P en is niet meer te compenseren. Het voortschrijdende jaargemiddelde voor P wordt overschreden sinds januari 2023. Beide zijn het gevolg van meerdere lozings met een negatieve impact op de P-verwijdering. De eerste lozings vonden met name plaats in december 2022. Ook deze situatie maakt inmiddels deel uit van het onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente. In januari 2023 leek het P-fenomeen te verdwijnen, maar op basis van reguliere influentmonsters blijkt dat lozings zich ook hebben voorgedaan in februari en maart 2023. Toen waren onder andere de vrachten van P en CZV in het influent tot wel 3x hoger dan normaal. In februari gebeurde dat volledig tijdens DWA. En in maart gebeurde het tijdens een periode van DWA, die overging in RWA. Beide maanden worden momenteel nader onderzocht. Op basis van een eerste snelle analyse lijkt de combinatie van lozing plus RWA in maart geleid te hebben tot een nóg grotere druk op het zuiveringsstelsel dan de lozing bij DWA in februari of op een reguliere RWA-dag. Dientengevolge zijn de effluentgehalten voor OB, CZV en BZV in maart verhoogd. Voor BZV waren de gehalten demate hoog dat de effluentnorm 2x is overschreden.	Aanvullend overlegt WBL met RWS of er een mogelijkheid is voor het aanvragen van een tijdelijke veruiming van het maatwerkvoorschrift voor de N-verwijdering. Uitvoeren in opdracht gegeven meetplan i.s.m. Gemeente Weert, RUD en WL.
Wijre	100%	100%	100%							De rwzi voldoet aan de zomernorm voor P. Ook wordt aan het voortschrijdende jaargemiddelde voor P voldaan. De rwzi voldoet niet aan de zomernorm voor N. Ook wordt het voortschrijdende jaargemiddelde voor N sinds mei 2023 wederom overschreden. De reden hiervoor zijn de bekende NO3-pieken door het lozingspatroon van de Brand. Op 26-09-2022 werd bekend dat De Brand een groot deel van haar productie gaat verplaatsen naar elders. Deze wijziging zal uiterlijk januari 2024 zijn afgerond of zoveel eerder als mogelijk. Er wordt onderzocht wat dit exact gaat betekenen voor het zuiveringsproces van de rwzi Wijre.	Onderzoek naar de proces technische gevolgen van het besluit tot afschalen van de activiteiten door de Brand.

Alkortingen:	Gestelde normen CZV, BZV, OB :	Gestelde normen P (fosfaat) en N (stikstof)
CZV: Chemisch Zuurstof Verbruik BZV: Biochemisch Zuurstof Verbruik OB: Onopgeloste Bestanddelen RUD: Regionale Uitvoeringsdienst DWA: Droogweeraanvoer RWA: Regenweeraanvoer	<p>90% of meer van de metingen voldoen aan norm</p> <p>minder dan 90% van de metingen voldoen aan de norm</p> <p>gestelde overtreding door bevoegd gezag</p> <p>Het percentage betreft controlemetingen tijdens monsternamen die voldoen aan de norm.</p>	<p>Voor alle rwzi's zijn voortschrijdende jaargemiddelden gesteld. Voor een aantal rwzi's ook zomer- en winternormen.</p> <p>RWZI voldoet aan het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm, maar zal wel het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm halen</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm en zal ook het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm niet halen</p> <p>betreffende seizoen is nog niet van toepassing</p> <p>n.b. Geen analyse gegevens beschikbaar betreft zomerperiode (1 april tot 1 oktober)</p>

TOELICHTING

De parameters CZV, BZV, OB (Onopgeloste Bestanddelen) moeten voldoen aan de gestelde grenswaarden uit het Activiteitenbesluit. Deze parameters mogen, een aantal keer per jaar, de gestelde grenswaarde overschrijden tot een vastgestelde maximale waarde. Het aantal keren is vastgesteld in het Activiteitenbesluit en afhankelijk van het aantal monsternamemomenten per jaar.

Voor de parameters stikstof en fosfaat gelden andere regels. Deze parameters hebben een norm voor een periodegemiddelde concentratie. De normen zijn als volgt ingedeeld. Een zomer- en winterperiode (van 1 april tot 1 oktober), een wintergemiddelde grenswaarde (van 1 oktober tot 1 april) en een voortschrijdend jaargemiddelde concentratie. Voor de zomer- en winterperiode geldt dat de feitelijke toets of aan de norm is voldaan uiteindelijk pas kan plaatsvinden op het einde van de zomer- of winterperiode. Doorlopend vindt toetsing plaats van het voortschrijdend jaargemiddelde.

Meer informatie hierover is in detail na te lezen in het technologisch jaarverslag met bijbehorende tabellen, gepubliceerd op de website van WBL.

KRW Overzicht (3^e kwartaal 2023)

Limburgs effluentbeleid		Uitvoering maatregelen			Legenda
RWZI	Uiterste datum gereed tussen 2013 en 2021 (originele datum)	Korte beschrijving maatregelen	Status: 1. In MJR opgenomen 2. In voorbereiding 3. In uitvoering 4. Gereed	Verwachte datum gereed (i.g.v. afwijking)	Afwijking t.o.v. datum gereed (tussentijds en aan het eind)
Wijlre	1-1-2027	Additionele nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verw.)	2		zie toelichting
Hoensbroek	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2		zie toelichting
Meijel	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2		zie toelichting
Roermond	1-1-2027	Bronmaatregel (t.b.v. N-verwijdering)	2		zie toelichting
Susteren	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2		zie toelichting
Venray	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N-verwijdering)	2		
RIJKSLOZERS					
Weert	1-1-2027	Reductie pieklozingen en aanpassen biologie	2		zie toelichting

RWZI	Toelichting
Wijlre	<p>Momenteel wordt de werking van de rwzi verstoord door een industriële lozing, waardoor optimalisatie van de zuiveringsprestaties voor de parameter N totaal en nabehandeling hiervan onvoldoende mogelijk is. Hierdoor is het niet mogelijk voor de rwzi Wijlre om aan de geldende N totaal norm te voldoen. Inmiddels is bekend dat door bedrijfs sluiting de industriële lozing vanaf medio 2023 geleidelijk zal worden afgebouwd en uiterlijk in januari 2024 stoppen. Het effect hiervan op de werking van de rwzi Wijlre zal begin 2024 grotendeels zichtbaar zijn. Naar verwachting zal de rwzi daardoor constanter en beter gaan presteren.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden hiervoor wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing hiervan zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Hoensbroek	<p>Met de huidige zuiveringsinstallatie kunnen de KRW-normen voor N en P van 2027 al grotendeels gerealiseerd worden. Om echter gegarandeerd aan de zomerstreefwaarden van 2027 te kunnen voldoen zou een effluentnabehandeling voor additionele N- en P-verwijdering gerealiseerd moeten worden. De doelmatigheid en proportionaliteit van deze normgerichte maatregel staat echter ter discussie in relatie tot de integrale opdracht en toekomstvisie waaraan WBL moet voldoen. WL en WBL hebben geconcludeerd dat een nieuwe benadering ('een systemsprong') qua maatregelen/planvorming nodig is om de strategische doelen van WL en WBL te kunnen realiseren. Na een voorstudie in 2019 is in april 2021 i.s.m. Royal HaskoningDHV het onderzoek 'Systemsprong Geleenbeek' gestart. Hierin wordt gezocht naar het meest doelmatige maatregelenpakket voor het verbeteren van de waterkwaliteit in de Geleenbeek. In 2022 en 2023 vindt nader onderzoek plaats (o.a. meetprogramma's en alternatieve maatregelen). In 2024 zal besluitvorming plaatsvinden of nabehandeling van effluent in Hoensbroek noodzakelijk is. Uitgangspunt blijft om conform maatwerkvoorschrift uiterlijk 01-10-2027 het effluent van de rwzi Hoensbroek aan de eisen van het Limburgs effluentbeleid te laten voldoen. In 2023 is WL ook gestart met een actualisatie van het Limburgs effluentbeleid. Dit kan mogelijk tot een aanscherping van de normen leiden.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden hiervoor wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing hiervan zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden. Het traject voor tijdelijk verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Meijel	<p>Om te kunnen voldoen aan de aangescherpte zomerstreefwaarde voor P van 1-4-2022 zijn nageschakelde zandfilters nodig. Vergelijkbaar met de situatie in Hoensbroek ('systemsprong') zal ook hier gezocht worden naar een effectgerichte oplossing die integraal bijdraagt aan de doelstellingen. Uitwerking zal plaatsvinden nadat de pilot "Systemsprong Geleenbeek" afgerond is, naar verwachting in 2023. Besluitvorming Meijel zal plaatsvinden in 2024. Uitgangspunt blijft dat rwzi Meijel op 1-10-2027 voldoet aan de eisen van de KRW.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat voor de situatie in Roermond op ambtelijk niveau geen verruimd maatwerk kan worden afgegeven. Als reden hiervoor wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing hiervan zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden. Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Roermond	<p>Het is voor de rwzi is het niet mogelijk om met de huidige influentsamenstelling de vergunde effluentkwaliteit te realiseren. Oorzaak is een verstoring industriële lozing van slecht afbreekbare stikstofverbindingen. Een gezamenlijke bemonsterings- en analysecampagne om deze lozing nader te onderzoeken en oplossingsrichtingen te genereren wordt voorbereid. Doel is om deze bemonsterings- en analysecampagne te starten in Q4 2023. Het bedrijf onderzoekt parallel hieraan interne lozingsroutes en reductiemaatregelen. RUD, WL en WBL zijn in overleg met de betreffende lozer.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden hiervoor wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing hiervan zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Susteren	<p>Voor een gegarandeerde realisatie van de lage stikstofnorm van 2027 zijn KRW-maatregelen in de vorm van nageschakelde zandfiltratie noodzakelijk. Nut en noodzaak worden onderzocht in het onderzoek "Systemsprong Geleenbeek", maar in tegenstelling tot Hoensbroek lijken op Susteren maatregelen voor vergaande N en P verwijdering zondermeer noodzakelijk. Voor het project KRW Susteren is een melding ingediend om het project voor te bereiden voor opstart. Uitgangspunt blijft dat Susteren uiterlijk 1-10-2027 voldoet aan KRW-normen. Complicerende factor is dat er voor rwzi Susteren stapeling van doelen optreedt vanuit KRW, verwijdering van microverontreinigingen (hotspotanalyse en Limburgbrede monitoring) en EU richtlijn stedelijk afvalwater.</p> <p>De in 2022 aangescherpte zomerstreefwaarde voor N totaal is niet gerealiseerd. De realisatie van N totaal in effluent zijn vanaf 2021 verminderd zonder dat daar een eenduidige oorzaak voor is aan te wijzen. Onderzoek in Q1 en Q2 2023 moet uitwijzen wat de exacte oorzaak is en wat mogelijke oplossingen zijn. Een studie door ingenieursbureau SWECO wijst uit dat de rwzi Susteren bij de huidige belasting voldoende capaciteit heeft om de zomerstreefwaarde voor N van 2022 te realiseren. Momenteel vindt dan ook operationeel onderzoek plaats naar de oorzaak hiervan.</p> <p>Het sluiten van de slijdroger, en het wegvallen van de vuilast van de retourstroom naar de zuivering, zal een positief effect hebben op de werking van de rwzi en de gerealiseerde effluentkwaliteit.</p>
Weert	<p>De belasting van de rwzi Weert is op piekmomenten fors hoger dan het ontwerp dat in het verleden is gemaakt. Met als gevolg een verhoogde effluentkwaliteit. Hiermee wordt de KRW stikstof norm overschreden.</p> <p>Om dit onder controle te krijgen moet inzicht worden verkregen waar de pieklozingen door worden veroorzaakt en of deze zijn af te vlakken. Zodanig dat de huidige biologische capaciteit toereikend is om de gewenste effluentkwaliteit te borgen. O.a. influent management kan hieraan bijdragen. Overleg met bevoegd gezag (WL/RUD/Gemeente Weert) is opgestart. Monitoring influentkwaliteit met sensoren is gepland en gaat in Q4 2023 van start. Extern onderzoek naar mogelijkheden voor aanpassen en/of uitbreiding van (biologische) zuiveringscapaciteit als oplossing is uitgevoerd. Tevens is in Q3 2023 vanuit R&D team RHDHV een tweede variant voorgelegd om de geïnstalleerde biologische capaciteit van de rwzi Weert te optimaliseren. Dit op basis van de laatste kennis en inzichten in de doorontwikkeling van de Nereda technologie. Beide voorstellen worden in Q4 verder uitgewerkt en op elkaar afgestemd. Traject voor aanvraag van tijdelijke verruiming voor de stikstofnorm bij Rijkswaterstaat is opgestart. In december '22 heeft Rijkswaterstaat per brief een waarschuwing gegeven voor overschrijding van de N norm in 2021. Deze waarschuwing, de aanvraag voor verruiming en hoe verder qua normstelling voor N totaal Weert zijn besproken tussen WBL en Rijkswaterstaat. Vanuit dit gesprek wordt door WBL een aanvraag voor tijdelijke verruiming of gedoogbeslissing opgesteld. Deze zal in Q4 worden opgesteld en ingediend bij Rijkswaterstaat.</p>